

# PROVIDUS

## 2026.–2029. gada tematiskās prioritātes un saturiskie mērķi

(minimālā, optimālā, maksimālā programma); plānotās publikācijas, policy / praktiskie risinājumi papildus ikgadējā darba plānā jau ietvertajam un papildus regulāri sniegtiem komentāriem, dalībai diskusijās un atzinumiem par tiesību aktu projektiem un politikas dokumentiem

| Tematiskās prioritātes un saturiskie mērķi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | (Regulāra) publikācija 2026. gadā; policy / praktiskie risinājumi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Papildus idejas (optimālā / maksimālā programma) – realizējam sniedzot ieteikumus/ierosmes vai piesakot idejas projektu konkursiem & sadarbībai                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Demokrātijas un pilsoniskās sabiedrības attīstība.</b><br><br><i>Mērķis:</i><br>- Demokrātijas noturība un esība ES iekšējā lokā kā Latvijai eksistenciāls dienaskārtības jautājums.<br>- Veidot dziļāku izpratni par Latvijas sabiedrības un vēlētāju sociālpolitisko profilu.                                                                                                                                                                                                  | <b>Regulāras publikācijas 2026:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Saeimas vēlēšanu sarunu cikls — sabiedriskās diskusijas ar partijām un ekspertiem</li> <li>Sabiedrības noskaņojuma analīze (aptauju šķērsriezuma dati: vecums, ienākumi, reģioni, valoda)</li> <li>Vēlēšanu norises godīguma jautājums – CVK – minimālā programmā uzmanības lokā + publiskie komentāri, informācijas analīze (audita rezultāts).</li> <li>Partiju programmu monitorings un novērtēšana, t.sk. "Partiju šķirotava" — interaktīvais rīks vēlētājiem (atjaunota versija 2026. gada vēlēšanām)</li> <li>Policy briefs par vēlēšanu dienaskārtības tēmām</li> <li>Viedokļraksti par demokrātijas un pilsoniskās sabiedrības noturību</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Baltijas demokrātijas indekss (salīdzinošs novērtējums LV, LT, EE)</li> <li>Vēlēšanu drošības un dezinformācijas monitorings</li> <li>Jauniešu politiskās līdzdalības pētījums</li> <li>Latvijas sociālpolitiskā profila izvērstā pētījuma sagatavošana un periodiski izdevumi</li> </ul>                                           |
| <b>2. Laba pārvaldība, kas vairo uzticību valstij.</b><br><br><i>Mērķis:</i><br>- panākt lēmumu pieņemšanas dinamiku kā dienaskārtības jautājumu<br>- panākt, ka mazinās atlikto lēmumu apjoms sabiedrībai svarīgu jautājumu risināšanai<br>- panākt atvērtāku pārvaldi – mazāk slēptas informācijas un lēmumu<br>- izgaismot valsts pārvaldes procesus, regulējumu un pieejas, kas traucē Latvijai kļūt par arvien labāk pārvaldītu valsti un kas mazina sabiedrības uzticību valstij | <b>Regulāras publikācijas 2026:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Policy brief: birokrātijas mazināšana un regulējuma sloga aprēķini Latvijā (turpinājums "Atmetam birokrātiju!" sērijai)</li> <li>Informācijas atklātības izvērtējums (atvērtā pārvaldība)</li> <li>Diskusiju dokumenti un publiskas diskusijas par tiem "Attīstības vektori" sērijā: (1) Birokrātijas un regulējuma/ vai budžeta atklātība, (2) Reģionu attīstība un nomales efekta jautājums</li> <li>Viedokļraksti par aktuālām pārvaldības tēmām, uzsvērot caurskatāmības un pierādījumus balstītas politikas nozīmi</li> </ul>                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Eiropas salīdzinošs pētījums par regulējuma sloga mērīšanas metodēm (sadarbībā ar citu ES valstu domnīcām)</li> <li>Likumdošanas procesa monitorings — Saeimas un MK lēmumu plūsmas analīze</li> <li>Pašvaldību lēmumu pieņemšanas efektivitātes salīdzinājums</li> <li>Labas pārvaldības indekss — ikgadējs novērtējums</li> </ul> |

| Tematiskās prioritātes un saturiskie mērķi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | (Regulāra) publikācija 2026. gadā; policy / praktiskie risinājumi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Papildus idejas (optimālā / maksimālā programma) – realizējam sniedzot ieteikumus/ierosmes vai piesakot idejas projektu konkursiem & sadarbībai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>3. Demokrātijas apdraudējums – augsta un pieaugoša nevienlīdzība sabiedrībā, īpaši - nabadzībā augoši bērni.</b><br><br><i>Mērķis: nevienlīdzība mazinās, it īpaši pieaug atbalsts nabadzībā augošiem bērniem</i>                                                                                                                                                                                                             | <b>Regulāras publikācijas 2026:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Policy brief: bērnu nabadzības mazināšanas iespējas Latvijā</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>"Bērnu un ģimeņu budžets" — pašvaldību izdevumu bērniem un ģimenēm salīdzinošā analīze</li> <li>Salīdzinošs pārskats un diskusija par bērnu labklājības politiku Baltijas un Ziemeļvalstīs</li> <li>Diskusiju dokuments par sociālās iekļaušanas rādītājiem un trūkumiem</li> <li>Izvērsti rīcībpolitikas priekšlikumi bērnu nabadzības mazināšanai Latvijā.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>4. Publisko līdzekļu atbildīga pārvalde.</b><br><br><i>Mērķis: Budžeta caurskatāmība uzlabojas un budžeta process ir atbildīgāks, adresējot ilgtermiņa izaicinājumus</i>                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Regulāras publikācijas 2026:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ilgadējs budžeta atklātības izvērtējums (Open Budget metodika)</li> <li>Policy brief: budžeta procesa uzlabojumi un trūkumi</li> <li>Diskusiju dokuments un publiska diskusija "Attīstības vektori" sērijā: budžeta plānošana un budžeta atklātība</li> </ul>                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ēnu budžetu analīze pirms Saeimas vēlēšanām — partiju fiskālo priekšlikumu salīdzinājums</li> <li>"Budžeta kalkulators" — interaktīvs rīks iedzīvotājiem budžeta prioritāšu noteikšanai</li> <li>Inovātīva datu vizualizācija: valsts budžeta izdevumu struktūra un tendences (Valsts kase); apmācības par šiem datiem plašākai auditorijai - medijiem, NVO, lai lietotāju skaits pieaug.</li> <li>Pašvaldību budžeta caurskatāmības indekss; ieteikumi vienotai pašvaldību budžetu struktūrai</li> <li>Salīdzinošs pētījums par budžeta procesu Baltijas valstīs un Ziemeļvalstīs</li> </ul>                                                                                                                        |
| <b>5. Migrācijas politika un integrācijas pakalpojumi.</b><br><br><i>Mērķis:</i><br>- Skaidrāka migrācijas politika un integrācijas pakalpojumu pieejamība<br>- Ukrainu civiliedzīvotājiem panākta iespēja pieteikties uz patstāvīgās uzturēšanās atļauju 2027-2028. gadā (ja LV pavadīti 5 gadi)<br>- Piegādāt diskusijai kvalitatīvus apkopotus datus par reālājam migrācijas norisēm Latvijā un reālo pakalpojumu pieejamību. | <b>Regulāras publikācijas 2026:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ceturkšņa izdevumi par migrāciju un integrāciju (2-4 tematiskās publikācijas gadā)</li> <li>Ko ES Migrācijas pakts nozīmē Latvijai?</li> <li>Ukrainas civiliedzīvotāju integrācijas politikas attīstība (kontekstā ar ilgadējo atbalsta plānu).</li> <li>2026. g. beigas – apkopojums par migrācijas dinamiku un politikas attīstību (turpinājums 2025. g. iesāktajam)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Vai un kā esošā migrācijas politika atbilst valsts interesēm, un kāda ir integrācijas infrastruktūra ilgtspējīgai darba spēka piesaistei? Salīdzinošs Baltijas pētījums par trešo valstu pilsoņu integrācijas modeļiem</li> <li>Sadarbība ar pašvaldībām — vietējo integrācijas plānu izstrāde maksimālajā programmā; reālistiskā: pašvaldību iesaiste koordinācijas un pakalpojumu sniegšanas formātos</li> <li>Maksimālā programma: integrācijas sistēmas novērtējums (līdzīgi kā Ukrainas civiliedzīvotāju un citu SAS salīdzinājums 2025. g. pētījumā, bet plašāk.</li> <li>Pārskats par pirmsvēlēšanu laikā īstenotajām izmaiņām migrācijas politikā: ieviesto ierobežojumu u.c. pasākumu vērtējums.</li> </ul> |
| <b>6. Kvalitatīva izglītība.</b><br><br><i>Mērķis: Pieejama, kvalitatīva un efektīva latviešu valodas apmācība</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Regulāras publikācijas 2026:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Policy brief: latviešu valodas apguves pakalpojumu nodrošinājums Latvijas pašvaldībās un iesaistīto pušu loma</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>Labo starptautisko prakšu apkopojums aktuālajās integrācijas jomās: valodas apguves sistēma, integrācijas pakalpojumu pieejamība, valodas barjeras mazināšana darba tirgū</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

| Tematiskās prioritātes un saturiskie mērķi                                                                                                                                                                                      | (Regulāra) publikācija 2026. gadā; policy / praktiskie risinājumi                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Papildus idejas (optimālā / maksimālā programma) – realizējam sniedzot ieteikumus/ierosmes vai piesakot idejas projektu konkursiem & sadarbībai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Rekomendācijas valodas apmācības sistēmas uzlabošanai; atzinumi un komentāri par aktuālo vienotā valodas apguves modeļa izveidi un attīstību</li> </ul>                                                                                                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>Latviešu valodas apguve izglītības sistēmā: piedāvājums esošā risinājuma pilnveidei, atbalsta pasākumu salāgošana dažādām jauniebraucēju grupām</li> <li>Jauniebraucēju nodarbinātība Latvijā: valodas barjera, prasmju atzišana, u.c.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>7. Ilgtermiņa attīstības plānošanas sistēma</b><br><br><i>Mērķis: Investīciju plānošana Latvijā nacionālā un pašvaldību līmenī uzlabojas — tiek rēķinātas atdeves, varianti, ir skaidri pamatojumi un finansēšanas plāns</i> | <b>Regulāras publikācijas 2026:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Diskusiju dokuments "Attīstības vektori" sērijā: (3) Attīstības plānošana, (4) Reģionu investīciju efektivitāte</li> <li>Policy brief – investīciju plāna un finansēšanas plāna sagatavošana vidējam termiņam pašvaldībās – iespējamās pieejas un risinājumi</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>"ES Fondu Sargi" — turpinājums iepirkumu un līgumu monitoringam</li> <li>Integritātes pakta un citu godprātības risinājumu piemērošana jauniem lielprojektiem</li> <li>Policy brief: publisko investīciju atdeves aprēķinu prakse Latvijā</li> <li>Pašvaldību investīciju efektivitātes salīdzinošā analīze</li> <li>Datu apkopojums: ES fondu investīciju rezultativitāte</li> <li>Salīdzinošs pētījums par investīciju plānošanas praksi Ziemeļeiropā un Baltijā</li> <li>Kapitālieguldījumu prioritizēšanas rīks pašvaldībām</li> <li>Diskusijas un apmācības</li> </ul> |

#### Programmu līmeņu skaidrojums:

**Minimālā programma** — darbības, kuras iespējams veikt ar PROVIDUS pamatienēm un esošo kapacitāti (regulārās publikācijas, ekspertīze, sabiedriskā diskusija).

**Optimālā programma** — papildus aktivitātes, kuras iespējamas, piesaistot mērķfinansējumu no ārvalstu fondiem, SIF, ES programmām (paplašināti pētījumi, interaktīvi rīki, diskusiju platformas).

**Maksimālā programma** — pilna mēroga aktivitātes ar starptautisku sadarbību, ilgtermiņa monitoringu, salīdzinošiem pētījumiem un inovatīvu rīku izstrādi, nodrošinot maksimālu sabiedrisko ietekmi.